

**KO HONO MAUMAU'I 'O
E TU'UTUNI FEKAU'AKI
MO E TOTONU
FAKAFO'ITUITUI KE
'OUA NA'A TUKU ATU
KI TU'A HA NGAahi
FAKAMATALA NA'E
TOTONU KE TAUHI MALU
MO FAKAPULIPULI**

**Ke 'Ilo'i ho fatongia ke tauhi
'a e tu'utuni fekau'aki mo e
totonu fakafo'ituitui ke 'oua
na'a tuku atu ki tu'a ha ngaahi
fakamatala na'e totonu ke
tauhi malu mo fakapulipuli**

Privacy Commissioner
Te Mana Mātāpono Matatapu

Privacy breaches

‘E lava ke hoko ha maumau, kapau kuo maumau’i ‘a e tu’utu’uni fekau’aki mo e totonu fakafo’ituitui ke ‘oua na’a tuku atu ki tu’a ha ngaahi fakamatala na’e totonu ke tauhi malu mo fakapulipuli. ‘E lava ke uesia ha taha pe ko ha potungāue’, kapau ‘e ngāue hala’aki ha fakamatala fakafo’ituitui ‘o ha taha.

‘Oku ‘uhinga ki he hā ‘a e maumau’i ‘a e tu’utu’uni fekau’aki mo e totonu fakafo’ituitui ke ‘oua na’a tuku atu ki tu’a ha ngaahi fakamatala na’e totonu ke tauhi malu mo fakapulipuli?

‘E lave ke mole, kaiha’asi pe ngāue hala’aki ha ngaahi fakamatala te’eki ma’u ha ngofua, ‘o maumau’i ai e tu’utu’uni fekau’aki mo e totonu fakafo’ituitui ke ‘oua na’a tuku atu ki tu’a ha ngaahi fakamata na’e totonu ke tauhi malu mo fakapulipuli.

‘Oku kau heni ‘a hono kaiha’asi ‘o e ngaahi fakamatala’ pe ko e ngaahi me’ā ngāue fakatekinolosia’, kau ngāue ta’etotonu mo kākā ‘i he ‘initāneti’, kau ngāue ‘oku nau tuku atu ‘a e ngaahi fakamatala ta’e ‘i ai ha totonu pe ko ha ‘imeili na’e ‘ave ki ha tokotaha hala. ‘Oku lava ke to e maumau’i ‘a e ngaahi totonu fakafo’ituitui ‘i he ngaahi talanoa ‘oku ‘ave holo ‘i ‘api ngāue’.

Maumau

Kapau kuo maumau’i ‘a e tu’utu’uni fekau’aki mo e totonu fakafo’ituitui ke ‘oua na’a tuku atu ki tu’a ha ngaahi fakamatala na’e totonu ke tauhi malu mo fakapulipuli, ‘oku fiema’u ke ke fetu’utaki mai ki he Privacy Commissioner.

Kau eni ‘i he ngaahi ‘maumau’:

- Hoko ha mole, maumau pe faingatāmaki
- mole ‘o e faingamālie pe totonu
- loto-tāngia, ‘o kau ai ‘a hono lau’i kovi’i pe tukuhifo pe ko e mole ‘a hoto ngeia’.

Ngaahi sitepu 'e fā ke muimui ki ai

Kapau 'oku maumau'i 'a e tu'utu'uni fekau'aki mo e totonu fakafo'ituitui ke 'oua na'a tuku atu ki tu'a ha ngaahi fakamatala na'e totonu ke tauhi malu mo fakapulipuli, 'e lava ke ke muimui ki he ngaahi fakahinohino ko 'eni':

TA'OFI

Fekumi ki he me'a na'e hoko'. Ngāue ke fakasi'isi'i 'a e maumau'.

FAKAMĀ'OPO'OPO

Vakai'i 'a e tūkunga 'o e maumau'. 'Oku 'i ai 'a e ngaahi founa ngāue 'i he 'itaneti' 'e lava ke tokoni ke fakahoko eni. Te ke ma'u atu ia 'i heni:
www.privacy.org.nz/notify-us

FETU'UTAKI

Kapau 'oku ke tui 'oku 'i ai ha maumau ko e 'uhiko e tuku atu ki tu'a ha ngaahi fakamatala na'e totonu ke tauhi malu mo fakapulipuli, fetu'utaki ki he 'ofisi 'i he vave taha'. Mahalo na'a 'oku fiema'u ke ke talanoa kiate kinautolu 'oku uesia'. 'Oku 'i ai 'a e founa ngāue **NotifyUs** 'i he itaneti', ko e founa lelei taha ia ke lipooti mai 'a e maumau'i ho'o totonu fakafo'ituitui' ki he komīsiona':

www.privacy.org.nz/notify-us

MALU'I

'I he hili 'a hono solova 'a e maumau ki ho totonu', toe tokanga ange ke ta'ofi mo mateuteu ka toe hoko mai.

NotifyUs

Talanoa kiate kinautolu ‘oku uesia’

Kapau kuo maumau’i ‘a e tu’utu’uni fekau’aki mo e totonu fakafo’ituitui ke ‘oua na’a tukuatu ki tu’a ha ngaahi fakamata na’e totonu ke tauhi malu mo fakapulipuli, ‘e fiema’u ke ke fetu’utaki kiate kinautolu kuo uesia’. ‘I hono fai eni’, ‘e fai e ngāue ke nau malu ai, ‘o kau ‘a e liliu ‘enau hingoa fakapulipuli (password). ‘I he taimi ‘e ni’ihī ‘e lava ke toe lahiange ‘a e ngaahi palopalema’ ‘i he feinga ke talanoa hangatonu mo kinautolu. ‘Oku ‘i ai ha ngaahi founga ke tau vakai’i ka hoko eni. Fetu’utaki mai ki he ‘ofisi’ ki he fakaikiiki’.

Ki ha ngaahi faka’eke’eke

Fetu’utaki mai ki he ‘ofisi’ ki ha fale’i:

- www.privacy.org.nz/notify-us
- Email notifyus@privacy.org.nz or
- Call 0800 803 909.

Privacy Commissioner
Te Mana Mātāpono Matatapu